

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ประชากรในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

สมมุติฐานของการวิจัย

ปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ที่นำมาศึกษาจะส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ นักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติงานในอำเภอและกิ่งอำเภอในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศที่ปฏิบัติงานอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 ไม่รวมผู้ที่อยู่ในระหว่างศึกษาต่อ และช่วยปฏิบัติราชการ มีนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ รวมทั้งสิ้น 992 คน ใช้เป็นประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิสองสูงสุดทางการศึกษา อายุราชการและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของ Kanungo (1982) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย วิบูลย์ แมนสถิตย์ (2530) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.91 กำหนดระดับความพึงพอใจเป็น 6 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	6
พึงพอใจปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	5
พึงพอใจน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	4
ไม่พึงพอใจน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	3
ไม่พึงพอใจปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	2
ไม่พึงพอใจมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยต่างๆ รวมทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการกำหนดกรอบและสร้างข้อคำถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) จำนวน 47 ข้อ กำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดคะแนนเป็น	4
เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น	3

ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	2
ไม่เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น	1
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดคะแนนเป็น	0

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากหนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์และครอบคลุมลักษณะงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ แล้วคิดสรรได้ดังนี้

- 1) การได้รับการยอมรับนับถือ
- 2) ความสำเร็จในการทำงาน
- 3) ความก้าวหน้า
- 4) ความรับผิดชอบ
- 5) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 6) เงินเดือน
- 7) ประโยชน์เกื้อกูล
- 8) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 9) การนิเทศงาน
- 10) นโยบายและการบริหาร
- 11) การปกครองบังคับบัญชา
- 12) สภาพการทำงาน
- 13) ความเป็นอยู่ส่วนตัว
- 14) ความมั่นคงในงาน

4. สร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษาของแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้ง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้ เป็นผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา บริหารการศึกษา และเป็นผู้บริหารสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ หัวหน้าภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ดันติเมธ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) นายอดุลย์ วราเอกศิริ ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี

4) นางสาวพิณสุดา สิริรังศรี ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

5) นายอิสระ เสียงเพราะดี ศึกษาธิการอำเภอยู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

7. นำข้อเสนอแนะ แก้ไขเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงข้อคำถามแล้วนำไปให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบถูกต้องแล้วจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปดำเนินการจัดพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการออก หนังสือถึงศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือไปให้ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อ ขอความร่วมมือศึกษาธิการอำเภอ ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ แจ้งนักวิชาการศึกษา ในสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตอบแบบสอบถาม และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนโดยทาง ไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเตรียมซองและติดแสตมป์ไว้แล้ว

- แบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด จำนวน 992 ฉบับ
- แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 857 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.39
- แบบสอบถามที่ไม่สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ได้ จำนวน 13 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 1.31
- แบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาประมวลและวิเคราะห์ได้ จำนวน 844 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด 844 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science / Personal Computer Plus) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่ และ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	5.51 - 6.00	หมายถึง	พึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.50	หมายถึง	พึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

ส่วนระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- ค่าเฉลี่ย 0.51-1.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- ค่าเฉลี่ย 0.00-0.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดย

3.1 ตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation Coefficients)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ (Stepwise Multiple regression Analysis)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย